

Piotr Wróblewski

MS Office 2016 **PL**

W BIURZE I NIE TYLKO

Helion

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Michał Mrowiec

Projekt okładki: Studio Gravite / Olsztyn
Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

Fotografia na okładce została wykorzystana za zgodą Shutterstock.com

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie/of16bi>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-283-1744-4

Copyright © Helion 2016

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział A Microsoft Office — zakup, instalacja i uruchamianie	15
Office 2016: z licencją stałą czy jako abonament (wersja 365)?	16
Pudełkowe wersje pakietu Office	17
Zakup i instalacja wersji Office 365	18
Office 365 dla użytkowników OS X	21
Konto w usłudze Office 365, czyli... konto Microsoft	22
Instalator pakietu Microsoft Office — na co zwrócić uwagę?	23
Uruchamianie programów Microsoft Office	26
Co nowego w Microsoft Office 2016?	27
Część I Word i podstawy obsługi pakietu Office	29
Rozdział 1. Interfejs użytkownika programów z pakietu Office na przykładzie edytora Word	31
Uruchamiamy program Word	32
Ekran programu Microsoft Word i nowe funkcje interfejsu użytkownika	33
Ułatwienia obsługi w Microsoft Office	37
Interfejs Office w wersji dla komputerów Mac	39
Otwieranie i zapisywanie dokumentów	40
Zapisywanie i odczytywanie dokumentów	40
Zapisywanie dokumentu na dysku OneDrive	45
Funkcjonalność edytora	48
Word 2016 — mapa aplikacji	49
Menu systemowe Plik w Wordzie	51
Opcje programu Word	51
Podgląd i wydruk dokumentu	53
Z ekranu na papier, czyli opcje drukowania	55
Rozdział 2. Formatowanie tekstu	59
Wpisywanie tekstu	59
Akapit	61
Wyrównanie tekstu względem marginesów	61
Podwieszony akapit	63
Odstępy między akapitami	64
Dzielenie i przenoszenie akapitów	66

Dzielenie wyrazów	66
Numerowanie i punktowanie akapitów	68
Wyróżnianie elementów tekstu	69
Błędy, ach te błędy!	71
Zastosowanie schowka Windows w edytorze	71
Tryby specjalne operacji wklejania	72
Malarz formatów i zasady powielania formatów	73
Edycja dokumentów PDF	74
Rozdział 3. Czcionki, symbole, style...	75
Czcionki i ich rozmiary	75
Powiększanie lub zmniejszanie czcionki	78
Nietypowe symbole w tekście	79
Narzędzia nie tylko dla polonistów i tłumaczy	80
Znaki diakrytyczne różnych języków	80
Korekta pisowni i gramatyki	81
Słowniki języków obcych w Wordzie	82
Narzędzia dla tłumaczy	82
Style	84
Szablony dokumentów	86
Pola i obiekty aktywne w dokumentach	89
Wstawianie daty i godziny oraz innych pól specjalnych	89
Osadzanie obiektów w dokumentach pakietu Office	91
Rozdział 4. Tabele i układ kolumnowy	93
Podstawowe techniki rysowania tabel	93
Modyfikowanie struktury tabeli	96
Tryb wielokolumnowy (gazetowy)	101
Bardzo długie tabele (wielostronicowe)	102
Rozdział 5. Nagłówki, stopki i spisy (nie tylko treści)	103
Podział dłuższych dokumentów na strony	104
Nawigacja	105
Wyszukiwanie i zamiana tekstu	106
Stopki i nagłówki w Wordzie	107
Różne stopki i nagłówki dla odrębnych części dokumentu	109
Stopki i nagłówki dla zaawansowanych	111
Numeracja stron dla zaawansowanych	112
Numerowanie nagłówków i spis treści	113
Przygotowanie dokumentu	113
Wstawianie spisu treści	116
Przypisy	118
Odsyłacze	118
Skorowidze	120
Okno nawigacji	123
Rozdział 6. Grafika i tekst	125
Wklejanie grafiki ze schowka Windows	125
Zrzuty ekranu w Wordzie	126
Dołączanie gotowych plików graficznych	127
Edytor graficzny programów pakietu Office	130
Operacje na obiektach graficznych programu Word	135
Przesyłanie się obiektów	135
Grupowanie	136
Praca z polami tekstowymi	137
Ustalanie ziarnistości obrazu	139

Rozdział 7. Edytor równań matematycznych	141
Tworzenie nowego równania matematycznego	141
Paleta funkcji i operatorów matematycznych	143
Praca z obiektem Równanie matematyczne	146
Rozdział 8. Korespondencja seryjna	149
Pierwszy list seryjny w Wordzie	150
Kreator korespondencji seryjnej	150
Dokument wzorca listu seryjnego	150
Tworzenie źródła danych	151
Konstruowanie szablonu listu	152
Scalanie danych z wzorcem	153
Funkcje trybu korespondencji seryjnej	154
Koperty i etykiety	155
Rozdział 9. Word i praca zespołowa	157
Podział publikacji na pliki	157
Przegląd i komentowanie dokumentu	159
Przegląd uwag zgłoszonych przez autora	162
Wymiana dokumentów przez „chmurę” internetową	162
Część II Excel, czyli magiczna broń pakietu Office	165
Rozdział 10. Podstawy obsługi arkusza kalkulacyjnego	167
Zapoznanie z arkuszem kalkulacyjnym	168
Otwieranie i zapisywanie dokumentów	170
Praca z arkuszami	171
Widoki Excela	173
Rozdział 11. Wprowadzanie i formatowanie danych	175
Formatowanie komórek	178
Operacje na komórkach	182
Selektywne kasowanie zawartości komórek	184
Kilka zaskakujących ćwiczeń praktycznych	185
Nagłówki i opisy tabel	186
Formaty walutowe	188
Zaawansowane formatowanie komórek	189
Rozdział 12. Formuły w arkuszach	191
Nasza pierwsza formuła w arkuszu	191
Powielanie wzoru za pomocą myszy	193
Powielanie wzoru z wykorzystaniem kopiowania i wklejania	193
Współrzędne względne i bezwzględne	194
Wzory matrycowe	195
Operatory matematyczne	196
Funkcje matematyczne w formułach	197
Wstawianie funkcji	197
Modyfikacja formuły w arkuszu	199
Biblioteka funkcji Excela	200
Formuły dla zaawansowanych	201
Nazwy w formułach	202
Spójność formuł	203

Rozdział 13. Excel i analiza danych	205
Formuły z warunkami logicznymi	205
Formatowanie warunkowe	208
Rozdział 14. Excel jako mała baza danych	211
Tworzenie baz danych i zarządzanie nimi	211
Sortowanie i filtrowanie	213
Skoroszyty współdzielone	216
Rozdział 15. Wykresy i symulacje	219
Wykresy w Excelu	219
Modyfikacja graficznych elementów wykresu	225
Rozdział 16. Drukowanie arkuszy	227
Metody kondensowania wydruku	227
Ustawienia wydruku arkusza	230
Nagłówki i stopki	231
Opcje drukarki	233
Rozdział 17. Makra i aplikacje w Excelu	235
Do czego służą makra?	235
Rejestrowanie makra w Excelu	236
Aplikacje w VBA w Excelu — jak to ugryźć?	240
Krok 1. Przykładowe makro	240
Krok 2. Oglądamy kod VBA makra	241
Krok 3. Poznajemy kartę Deweloper	242
Organizacja makr	246
Rozdział 18. Ćwiczenia praktyczne w Excelu	249
Składki w działalności gospodarczej	249
Lokata bankowa	251
Harmonogram spłaty kredytu bankowego	252
 Część III PowerPoint, czyli jak skutecznie przekazać swój punkt widzenia	 257
Rozdział 19. Podstawy obsługi programu PowerPoint	259
Czym są prezentacje komputerowe?	259
Pierwsza prezentacja w PowerPoincie	260
Widoki prezentacji w PowerPoincie	263
Prezentacja slajdów	264
Prezentacje PowerPointa jako dokumenty	266
Drukowanie prezentacji w PowerPoincie	267
Rozdział 20. Modyfikowanie prezentacji w programie PowerPoint	269
Dodawanie nowej strony do prezentacji	270
Szablony układów slajdu w PowerPoincie	271
Formatowanie elementów slajdu	273
Dodawanie nowych elementów slajdu	278
Wzorzec slajdu	279
Rozdział 21. Ożywianie prezentacji w programie PowerPoint	283
Przejścia	283
Animacje	285
Osadzanie wideo z serwisu YouTube	287
Profesjonalne prezentacje — szybko i bezboleśnie!	288

Część IV OneNote, czyli notatniki nowej generacji	291
Rozdział 22. Omówienie programu OneNote	293
Do czego służy program OneNote?	293
Ekran główny programu OneNote	294
Gdzie są moje notesy?	296
Przeznaczenie i obsługa programu OneNote	297
Rozdział 23. Twój nowy notes w programie OneNote	299
Notes prywatny lub współdzielony	299
Struktura notesu	302
Pierwsze wpisy w notesie	304
Rozdział 24. Edycja notatek	307
Podstawowe operacje na obiektach notatek	308
Oznaczanie notatek sygnaturami czasu	309
Formatowanie tekstu	309
Listy punktowane lub numerowane	310
Grafika	311
Tabele	313
Odsyłacze	314
Inne obiekty w notatkach	315
Znaczniki notatek	317
Rozdział 25. Notatniki w praktyce	319
Szybkie notatki i przesyłanie danych do notesu	319
Wyszukiwanie danych	321
Drukowanie notesów	322
Interesujące funkcje programu OneNote	323
Część V Outlook, czyli poczta to nie wszystko	325
Rozdział 26. Prezentacja programu Outlook	327
Do czego służy program Outlook?	327
Ekran główny programu Outlook	328
Konfiguracja konta e-mail w Outlooku	329
Konfiguracja ekranu głównego Outlooka	331
Wysyłanie i czytanie poczty e-mail	332
Baza kontaktów w Outlooku	337
Rozdział 27. Funkcje kalendarza w Outlooku	341
Kalendarz i poczta e-mail	341
Definiowanie zdarzenia kalendarzowego	342
Spotkania cykliczne	345
Konfiguracja widoku kalendarza w Outlooku	346
Rozdział 28. Zarządzanie zadaniami w programie Outlook	347
Definiowanie zadań	347
Praca z listą zadań	349
Rozdział 29. Outlook dla zaawansowanych	351
Zarządzanie plikami danych Outlooka	351
Foldery plików danych (PST)	351
Oczyszczanie bazy danych Outlooka	354
Importowanie i eksportowanie poczty w programie Outlook	355
Opcje programu Outlook	356
Outlook w domu... jak w biurze!	357

Część VI Access, czyli bazy danych dla nieinformatyków	359
Rozdział 30. Access, czyli profesjonalne bazy za małe pieniądze	361
Do czego służy program Microsoft Access?	361
Ekran główny programu Access	362
Access na poważnie	365
Rozdział 31. Nasza pierwsza baza danych	367
Terminologia bazodanowa	367
Domowa biblioteka	368
Definiujemy prostą tabelę danych	368
Tabele zawierające referencje do innych tabel	371
Formularze, czyli wprowadzaj dane wygodniej	373
Rozdział 32. Prezentacja danych w Accessie	377
Wizualizacja relacji i innych zależności w bazie danych	377
Wszystko jasne... na pierwszy rzut oka!	378
Projektujemy kwerendę	379
Raport, czyli wydrukujemy sobie dane	381
Access i co dalej?	383
Część VII Pozostałe narzędzia pakietu Office	385
Rozdział 33. Zabezpieczanie dokumentów pakietu Office	387
Zabezpieczanie hasłem dokumentów Excela, Worda i PowerPointa	387
Zabezpieczanie hasłem notesów programu OneNote	390
Ochrona dokumentów Excela	392
Ochrona komórek	392
Ochrona skoroszytu	394
Ochrona bazy danych Access	395
Rozdział 34. Narzędzia pakietu Office	397
Pakiety językowe Office'a	397
Makra nie tylko w Excelu!	400
Publisher	400
InfoPath	402
Skorowidz	403

Rozdział 12.

Formuły w arkuszach

Już zapewne zauważyłeś, że w Excelu nie napiszesz listu tak łatwo jak w edytorze tekstu¹. Nie nadaje się do tego celu prawie wcale, natomiast — co postaram się udowodnić w tym rozdziale — doskonale sobie radzi z obliczeniami. Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym można wykonywać za pomocą formuł, które umieszcza się w komórkach. Formuły w arkuszach są zwykłymi wzorami (matematycznymi, statystycznymi, logicznymi itp.), z których korzysta się przy użyciu myszy i kreatorów ekranowych.

Nasza pierwsza formuła w arkuszu

Wykonasz teraz proste ćwiczenie, w którym będziemy wprowadzać nowe elementy i testować nabyte umiejętności.

Na początek utwórz prostą tabelkę, która będzie przedmiotem naszych ćwiczeń (rysunek 12.1).

Przetestuj umiejętności nabyte dzięki lekturze poprzedniego rozdziału:

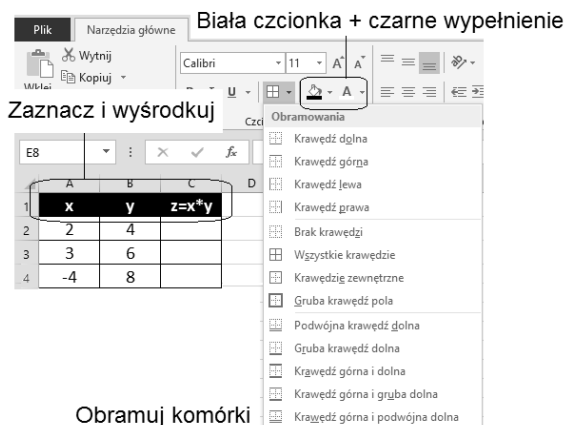
- ◆ włącz obramowanie krawędzi komórek,
- ◆ odwróć atrybuty koloru czcionki i tła komórki.

Podpowiedzi dotyczące tego, jak uzyskać ten drugi efekt, znajdziesz na rysunku; na przykład wybierz czarny kolor wypełnienia ()¹, a potem określ kolor czcionki jako biały (). Formatowanie komórki możesz zmienić według swoich upodobań, gdyż w naszym przykładzie nie będzie zbyt ważne.

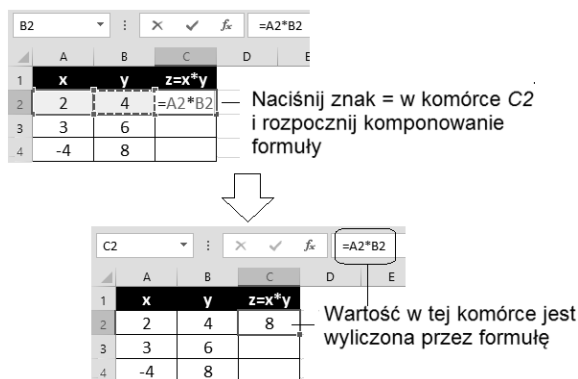
¹ Co nie oznacza, że jest to zabronione. Pracowałem kiedyś w pewnej firmie, która była częścią międzynarodowego holdingu — jeden z zagranicznych menedżerów miał manierę wysyłania korespondencji pisanej wyłącznie w plikach Excela, które, ładnie sformatowane, niewiele się różniły od dokumentów pisanych w Wordzie.

Rysunek 12.1.
Tabela z elementami
obliczeń
— budowanie układu

W kolejnym kroku zajmiemy się wstawieniem w kolumnie *C* formuły matematycznej, której celem będzie automatyczne wyliczanie iloczynu zawartości komórek z kolumn *A* i *B* (rysunek 12.2). Nie jest to może szczyt wyrafinowania, ale dobrze zilustruje podstawowe zasady, jakim podlega tworzenie formuł w Excelu.

Rysunek 12.2.
Tabela z elementami
obliczeń
— komponowanie
formuły

Kliknij w obrębie komórki *C2* i wpisz tam znak równości (=), naciśnij dwa razy klawisz ← (strzałka w lewo), wstaw znak mnożenia (*) i wciśnij klawisz ←, a następnie zakończ całość zadania naciśnięciem klawisza *Enter*. Zauważyłeś, co się stało, gdy nacisnąłeś klawisz kierunkowy (←)? W ten sposób przesunąłś pulsującą ramkę w danym kierunku; po znaku = zostały zaś wpisane *współrzędne komórki* otoczonej pulsującą ramką.

Po naciśnięciu klawisza *Enter* w komórce *C2* znalazła się liczba 8. Kliknij teraz w obrębie komórki *A2*, wpisz tam na przykład 6 i potwierdź klawiszem *Enter*. Zawartość komórki *C2* powinna się automatycznie zmienić na 24. Kliknij komórkę *C2* i porównaj zawartość paska formuły — czy widzisz tam liczbę, czy coś innego? Okazuje się, że na pasku formuły zobaczysz nie liczbę 24, ale formułę =A2*B2.

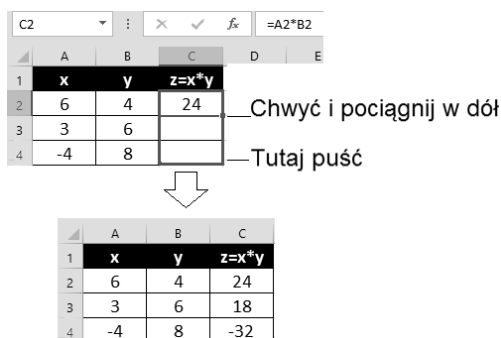
Gratulacje, właśnie udało Ci się utworzyć pierwszy automatyczny wzór w arkuszu kalkulacyjnym!

Jak jednak sprawić, by wzór działał w *każdej* komórce w kolumnie *C*? Okazuje się, że istnieje na to kilka prostych sposobów.

Powielanie wzoru za pomocą myszy

Oto najprostszy i chyba najczęściej używany w praktyce sposób. Chwytną myszą prawy dolny róg komórki, w której znajduje się formuła, i (ciągle trzymając) pociągamy ją w wybranym kierunku (najczęściej w dół), aby powielić ukryty w niej wzór (rysunek 12.3).

Rysunek 12.3.
Powielanie formuły
za pomocą myszy

Powielanie wzoru z wykorzystaniem kopiowania i wklejania

Spróbujmy teraz powielić wzór w nieco inny sposób:

- ♦ Kliknij w obrębie komórki C2 (ze wzorem =A2*B2).
- ♦ Naciśnij kombinację klawiszy *Ctrl+C*, aby skopiować wzór do schowka.
- ♦ Kliknij w obrębie komórki C3 i wklej tam wzór przez naciśnięcie kombinacji klawiszy *Ctrl+V*.
- ♦ Kliknij w obrębie komórki C4 i wklej tam wzór, naciskając klawisze *Ctrl+V*.
- ♦ Powtarzaj te czynności w kolejnych komórkach.

Sam oceń, który sposób bardziej Ci odpowiada.

Najciekawszą kwestią związaną z kopiowaniem wzorów jest ich inteligentne przenoszenie. Do komórek C3 i C4 nie trafia wzór =A2*B2, ale — odpowiednio — =A3*B3 oraz =A4*B4!

Tajemnica tego przekształcenia tkwi w tym, że komputer nie interpretuje wzoru =A2*B2 w formacie bezwzględny, ale tak, jak został pierwotnie zapisany, czyli w formacie, który można opisać następująco: „Do bieżącej komórki dodaj iloczyn komórek drugiej i pierwszej, które znajdują się z lewej strony bieżącej komórki”.

Podczas kopiowania formuły Excel zastosował zatem współrzędne *względne*; jednak nie zawsze jest to dobre podejście, o czym przekonamy się na przykładzie zamieszczonego poniżej.

Współrzędne względne i bezwzględne

Spróbuj utworzyć tabelkę, która przelicza na złotówki ceny samochodów wyrażone w euro (rysunek 12.4).

Rysunek 12.4.
Błąd podczas powielania formuły

Dla pól kwotowych użyj formatu księgowego z właściwymi symbolami walut

Próba powielenia wzoru z komórki C4

Po powieleniu wzoru z komórki C4 otrzymasz dość ciekawy rezultat, wynikający z faktu, że został w niej wpisany wzór, którego znaczenie można wyrazić opisowo tak: „Pomnóż zawartość komórki z lewej strony przez kurs waluty wpisany trzy komórki wyżej”.

Tabela 12.1 pokazuje kolejne rezultaty zastosowania takiego wzoru:

Tabela 12.1. Objaśnienie formuł z rysunku 12.4

Wiersz	Działanie	Wynik	Komentarz
Opel Astra	13 000*5	65 000	
Renault Koleos	17 500*0	0	Brak wpisu w komórce C2 jest równoważny zeru.
Opel Mokka	16 000*(„Cena PLN”)	Bzdura, błąd argumentu.	Nie można pomnożyć liczby przez napis.

Wygląda na to, że natrafiliśmy na poważne ograniczenie możliwości Excela. Czy można temu jakoś zaradzić?

Na szczęście jest to problem do pokonania. Spróbuj nieco zmodyfikować wzór w komórce C4: zamiast =B4*C1 wpisz =B4*\$C\$1 i dopiero wówczas powiel wzór.

Znak dolara (\$) uzyskasz, naciskając kombinację klawiszy *Shift+4*.

Efekt można zobaczyć na rysunku 12.5.

Rysunek 12.5.

Stosowanie współrzędnych bezwzględnych w formule

	A	B	C
1	Kurs	1EUR=	5 zł
2	Komis samochodowy "Dziupla" S.C.		
3	Marka	Cena EUR	Cena PLN
4	Opel Astra	€ 13 000,00	65 000,00 zł
5	Renault Koleos	€ 17 500,00	87 500,00 zł
6	Opel Mokka	€ 16 000,00	80 000,00 zł

Znak dolara we współrzędnych „blokuje” je podczas kopiowania wzoru. Są to współrzędne *bezwzględne*. W efekcie w komórce C6 uzyskujemy prawidłowy wzór $=B6*\$C\$1$ (powstały po powieleniu wzoru $=B4*\$C\$1$) — czytaj: „wartość komórki z lewej strony jest mnożona przez zawartość komórki C1”.

Wzory matrycowe

W arkuszu kalkulacyjnym bardzo łatwo można formułować wzory typu: „Kolumna B jest równa kolumnie A pomnożonej przez 3”. W ramach przykładu wykonaj następujące kroki:

- ♦ Wpisz fragment tabliczki mnożenia.
- ♦ Zaznacz komórki B2 – B5.
- ♦ Wpisz =.
- ♦ Zaznacz komórki A2 – A5.
- ♦ Wpisz *2.
- ♦ Naciśnij jednocześnie *Ctrl+Shift+Enter*.

W komórkach drugiej kolumny pojawi się dość dziwny wzór $\{=A2:A5*2\}$ w nawiasach klamrowych (rysunek 12.6).

Rysunek 12.6.

Wzór matrycowy

	A	B			
1	a	b=2*a	Etykiety tekstowe (nie wzory)		
2	1				
3	2				
4	3				
5	8				

	A	B	C	D	E
1	a	b=2*a			
2	1	2			
3	2	4			
4	3	6			
5	8	16			

To przykład notacji matrycowej, mechanizmu używanego nieco rzadziej, ale dość ciekawego i wartego poznania.

Operatory matematyczne

Tworząc wzory za pomocą arkusza kalkulacyjnego, musimy się dostosować do jego składni, która różni się trochę od składni wzorów poznanych na lekcjach matematyki, choć jednocześnie jest do nich zbliżona na tyle, na ile to możliwe.

Pierwsza znacząca grupa operatorów pozwala wykonywać podstawowe operacje arytmetyczne (tabela 12.2).

Tabela 12.2. Operatory matematyczne w arkuszu kalkulacyjnym

Operator	Nazwa	Przykład	Wynik
+	Dodawanie	1+2	3
-	Odejmowanie	1-2	-1
-	Negacja	-(1-2)	1
*	Mnożenie	2*3	6
/	Dzielenie	20/4	5
%	Procent	22%	0,22 (prezentowany na ekranie jako 22%)
^	Potęgowanie	2^3	8

Istnieje też sporo operatorów używanych w porównaniach i innych wyrażeniach logicznych (tabela 12.3).

Tabela 12.3. Operatory logiczne w arkuszu kalkulacyjnym

Operator	Nazwa	Przykład	Wynik
=	Równa się	1=2	FAŁSZ
>	Większe od	1>2	FAŁSZ
>=	Większe od lub równe	1>=2	FAŁSZ
<	Mniejsze	"ala"<"ma kota"	PRAWDA
<	Mniejsze	1<2	PRAWDA
<=	Mniejsze od lub równe	1<=2	PRAWDA
<>	Nie równa się	1<>2	PRAWDA

Wskazówka

Aby przetestować opisane tutaj operatory, wpisz w komórce przykładowe wyrażenia, oczywiście poprzedzając je znakiem =. Zmianę kolejności wykonywania obliczeń możesz wymusić nawiasami, na przykład odmienny wynik uzyskasz w wyrażeniach: 2+3*5 i (2+3)*5.

Funkcje matematyczne w formułach

Excel oferuje olbrzymią grupę funkcji matematycznych, których dokładny opis zajęłoby z pewnością całkiem pokaźną książkę. Na szczęście program nie zmusza nas do pamiętania, jakie dokładnie funkcje udostępnia. Stosując się do poniższych wskazówek, poznasz prosty sposób wykorzystania bogatej biblioteki dostępnych funkcji i ich wyszukiwania.

Wstawianie funkcji

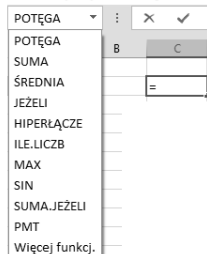
Wykonaj następujące ćwiczenie:

- ♦ Kliknij w obrębie dowolnej pustej komórki.
- ♦ Naciśnij znak równości (=). Na ekranie pojawi się pierwsza proponowana przez Excel funkcja, na przykład SUMA.
- ♦ Kliknij trójkącik obok nazwy funkcji SUMA, aby wyświetlić inne proponowane funkcje.
- ♦ Kliknij ikonkę *Wstaw funkcję* (fx), aby zobaczyć okienko z przeglądarką funkcji.

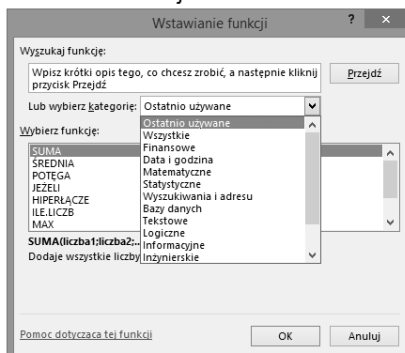
Opisane wyżej czynności ilustruje rysunek 12.7.

Rysunek 12.7.
*Odszukiwanie
wbudowanych
funkcji*

Lista popularnych funkcji

Pełna lista funkcji

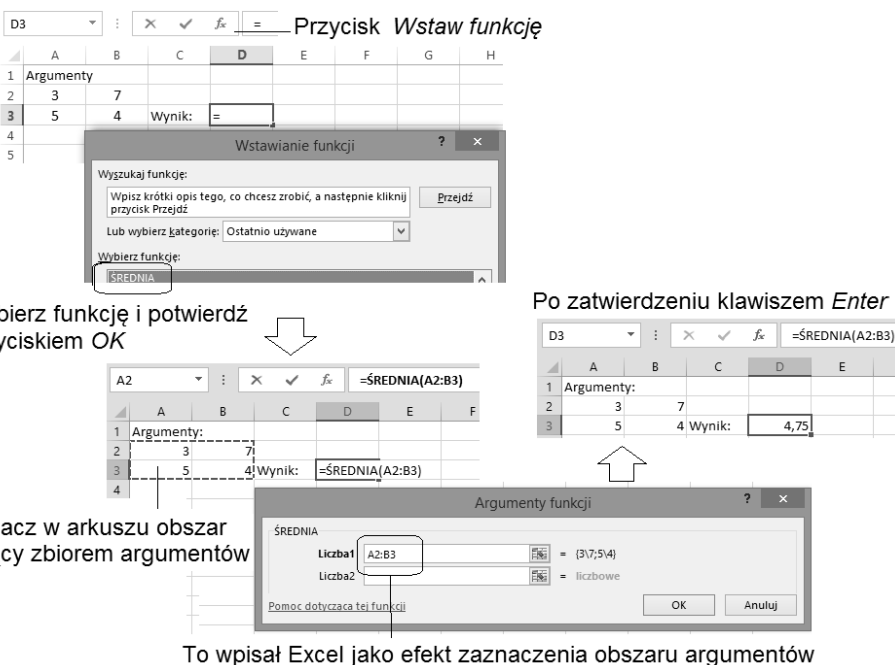
Okienko wyświetlone po wybraniu funkcji
SUMA i potwierdzeniu przyciskiem OK

Po wybraniu dowolnej funkcji z listy lub okienka *Wstawianie funkcji* zobaczysz listę jej argumentów. Możesz także poczytać, jak działa dana funkcja.

Funkcja SUMA nie jest zbyt ciekawa, ale doskonale ilustruje zasady pracy z okienkiem *Argumenty funkcji*:

- ♦ W okienku są wyświetlone i wstępnie wypełnione pola z argumentami (symbolicznie nazwanymi *Liczba1*, *Liczba2*, ...).
- ♦ Pod polami argumentów jest podany wynik dla bieżącej komórki (u nas 5, gdyż w polu *Liczba1* wpisano liczbę 5, a w komórce C8 w arkuszu nic nie jest wpisane, co Excel interpretuje jako 0).
- ♦ W polach argumentów możesz wpisać ręcznie dowolne wartości, wymazać je lub pobrać z arkusza. Nie musisz wpisywać ręcznie współrzędnych, możesz je skopiować z arkusza, klikając w nim wybrane komórki — bez zamykania okienka *Argumenty funkcji* — lub wręcz przenosząc się całkowicie do arkusza po kliknięciu przycisku znajdującego się z prawej strony pola argumentu funkcji (przykład pokażę poniżej).

Przetestujmy teraz, jak działa nieco bardziej skomplikowana funkcja ŚREDNIA, użyta aż dla czterech argumentów, które są wpisane jako dane wejściowe formuły w arkuszu (rysunek 12.8).

The diagram illustrates the process of inserting arguments into a built-in function in Excel. It shows a spreadsheet with data in cells A2:B3, the 'Wstawianie funkcji' dialog box, and the 'Argumenty funkcji' dialog box.

Wybierz funkcję i potwierdź przyciskiem OK

Po zatwierdzeniu klawiszem *Enter*

Zaznacz w arkuszu obszar będący zbiorem argumentów

To wpisał Excel jako efekt zaznaczenia obszaru argumentów

Rysunek 12.8. Wstawianie argumentów do funkcji wbudowanej

Parametry są wpisane w prostokątnym obszarze ograniczonym komórkami A2 i B3, co w Excelu definiujemy w postaci zapisu z dwukropkiem jako A2:B3. Naszą intencją jest „wyklikanie” definicji funkcji bez konieczności ręcznego wpisywania adresów komórek na liście jej parametrów. Chcemy obliczyć średnią z czterech liczb: 3, 7, 5 i 4, czyli ze wspomnianego obszaru A2:B3.

Aby to uzyskać, wybierz z listy funkcję ŚREDNIA i kliknij *OK*. Pojawi się kolejne okienko, poświęcone już tylko tej funkcji. Wstępnie proponuje ono tylko dwa parametry: Liczba1 i Liczba2. Klikając w ostatnie pole, dodajesz kolejny argument, na przykład Liczba3. Po wywołaniu okienka *Argumenty funkcji* możesz w każdym z pól wpisać lub wyklikać odpowiednie współrzędne komórki, z której będą pobierane wartości, lub... użyć tylko pola *Liczba1* i w nim wstawić argument $A2:B3$. Jak to zrobić? Otóż wystarczy, że wykonasz takie czynności:

- ♦ Zaznacz obszar, z którego ma być zliczana średnia, klikając w komórce $A2$ i przeciągając do $B3$, bez puszczenia przycisku myszy.
- ♦ Gdy już zaznaczysz poprawnie listę argumentów (wskazuje je pulsująca ramka), naciśnij dwa razy klawisz *Enter* albo raz przycisk *OK*.

W wyniku wykonania powyższego ćwiczenia Excel powinien wyliczyć $(3+7+5+4)/4=4,75$.

Modyfikacja formuły w arkuszu

Po wstawieniu formuły, czasami bardzo skomplikowanej, można z łatwością edytować jej treść na pasku formuły lub wprost w arkuszu.

W tym celu kliknij komórkę i w polu formuły zmodyfikuj jej treść, a następnie potwierdź zmiany klawiszem *Enter* lub anuluj je klawiszem *Esc* (rysunek 12.9).

Rysunek 12.9.
Edycja formuły

Kliknij na pasku formuły, aby coś dopisać lub zmienić

	A	B	C	D	E
1	Argumenty:				
2		3	7		
3		5	4	Wynik: =ŚREDNIA(A2:B3)	

Formułę możesz również edytować wprost w arkuszu po naciśnięciu klawisza *F2*

Do formuły dopisano +2

	A	B	C	D	E	F
1	Argumenty:					
2		3	7			
3		5	4	Wynik: 6,75		

Przykład:

- ♦ Dwukrotnie kliknij w obrębie komórki $D3$, aby zmienić jej treść. Możesz także kliknąć komórkę i nacisnąć klawisz *F2*.
- ♦ Zamiast $=ŚREDNIA(A2:B3)$ wpisz na przykład $=ŚREDNIA(A2:B3)+2$ i naciśnij *Enter*.
- ♦ Czy widzisz liczbę 6,75? Zgadza się? Oczywiście, że tak: $(3+7+5+4)/4+2=6,75$.

Wiesz już, jak działa funkcja ŚREDNIA. Spróbuj poeksperymentować w ten sposób z innymi funkcjami!

Edycję komórki wprost w arkuszu (a nie w pasku formuły) wywołasz za pomocą klawisza F2.

Biblioteka funkcji Excela

Okienko wstawiania funkcji do bieżącej (klikniętej) komórki wywołasz, naciskając przycisk *Wstaw funkcję* (fx) znajdujący się obok paska formuły. Korzystanie z bogatego katalogu funkcji jest proste: możesz wyszukać funkcję, wpisując w okienku, co chcesz zrobić, a następnie kliknąć przycisk *Przejdź* albo wybrać kategorię, aby obejrzeć wszystkie dostępne funkcje. W tabeli 12.4. znajduje się krótkie omówienie dostępnych kategorii.

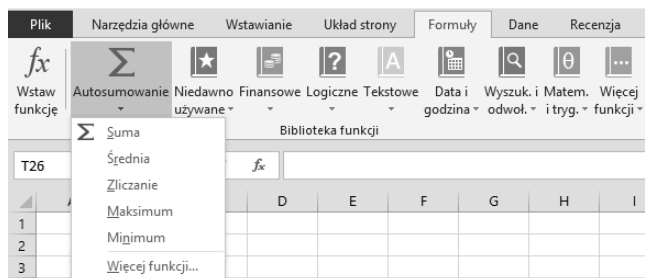
Tabela 12.4. *Funkcje Excela*

Nazwa kategorii	Przykłady
<i>Finansowe</i>	Amortyzacje, dywidendy, stopy zwrotu z inwestycji.
<i>Data i godzina</i>	Operacje na datach, na przykład obliczanie liczby dni pomiędzy dwiema datami, konwersje, obliczanie dnia tygodnia lub innego elementu daty wpisanej w komórce.
<i>Matematyczne</i>	Trygonometria, logarytmy, macierze, sumy, szeregi.
<i>Statystyczne</i>	Częstość występowania danych w zakresie komórek, minima, maksyma.
<i>Wyszukiwania i adresu</i>	Odsyłacze internetowe, wyszukiwanie wartości w kolumnach (wierszach).
<i>Bazy danych</i>	Szereg funkcji polegających na przetwarzaniu rekordów bazy danych, czyli zakresów komórek, które tworzą listę lub bazę danych. Baza danych jest listą powiązanych danych, w której wiersze z pokrewnymi informacjami to rekordy, a kolumny danych to pola. Pierwszy wiersz listy zawiera etykiety poszczególnych kolumn.
<i>Tekstowe</i>	Zamiana wielkości liter, skracanie i sklejanie ciągów znaków, porównywanie, usuwanie zbędnych odstępów z ciągu znaków.
<i>Logiczne</i>	Szereg funkcji, które zwracają wartości logiczne (prawda lub fałsz) na podstawie warunków wpisanych jako argumenty funkcji.
<i>Informacyjne</i>	Analiza zawartości arkusza i komórek (na przykład sprawdza, czy w komórce wystąpił błąd obliczeniowy lub czy jest ona pusta).
<i>Inżynierskie</i>	Konwersje pomiędzy systemami liczbowymi, logarytmy, liczby zespolone.
<i>Zgodność</i>	Stare funkcje, nieużywane domyślnie w Office 2016, ale zachowane w katalogu w celu zgodności z wcześniejszymi wersjami Excela.
<i>Sieć Web</i>	Zarządzanie adresami (URL) i usługami sieciowymi.

Formuły dla zaawansowanych

Poszczególne funkcje możesz także odnaleźć na karcie *Formuły* w grupie *Biblioteka funkcji* (jest to pierwsza grupa na tej karcie). Są tu zamieszczone graficzne odsyłacze do najczęściej używanych funkcji (rysunek 12.10).

Rysunek 12.10.
Karta *Formuły*

Trójkątki pod przyciskami lub przycisk *Więcej funkcji* kryją setki zaawansowanych funkcji dodatkowych, które mogą się przydać inżynierom, matematykom lub programującym w Excelu.

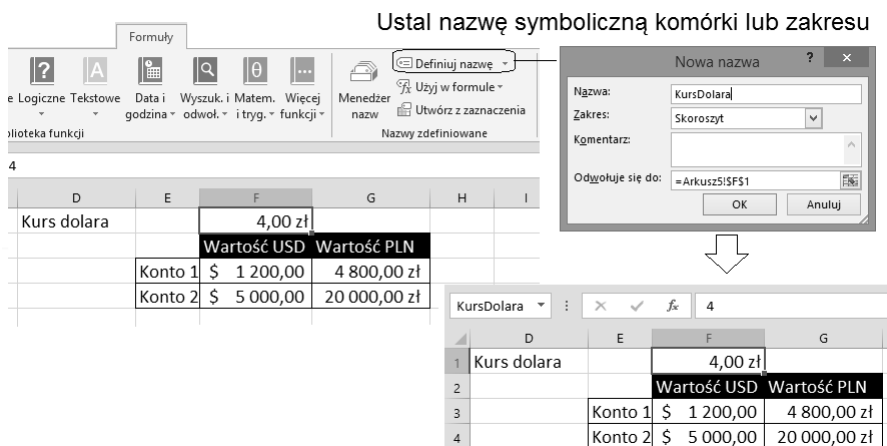
W tabeli 12.4 pokazałem niektóre funkcje dostępne w wybranych kategoriach. Jak łatwo zauważyć, przy niektórych kategoriach pojawia się suwak sugerujący spory rozmiar listy oferowanych funkcji — nic dziwnego, Excel zawiera ich tysiące!

Tabela 12.4. *Biblioteka funkcji Excela*

<p>Σ Autosumowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Σ Suma Średnia Zliczanie Maksimum Minimum Więcej funkcji... 	<p>? Logiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> FAŁSZ JEŻELI JEŻELI.BŁĄD JEŻELI.IND LUB PRAWDA XOR <i>fx</i> Wstaw funkcję... 	<p>📊 Finansowe</p> <ul style="list-style-type: none"> AMORT.LIN AMORT.NIELIN CENA CENA.BS CENA.DYSK CENA.DZIES 	<p>A Tekstowe</p> <ul style="list-style-type: none"> BAT.TEKST DŁ FRAGMENT.TEKSTU KOD KWOTA LEWY LITERY.MAŁE LITERY.WIELKIE OCZYŚĆ
<p>θ Matem. i tryg.</p> <ul style="list-style-type: none"> ACOS ACOSH ACOT ACOTH AGREGUJ ARABSKIE ASIN ASINH 	<p>📅 Data i godzina</p> <ul style="list-style-type: none"> CZAS CZAS.WARTOŚĆ CZĘŚĆ.ROKU DATA DATA.WARTOŚĆ DNI DNI.360 DNI.ROBOCZE 	<p>🔍 Wyszuk. i odwoł.</p> <ul style="list-style-type: none"> ADR.POŚR ADRES DANE.CZASU.RZECZ FORMUŁA.TEKST HIPERŁĄCZE ILE.WIERSZY INDEKS LICZBA.KOLUMNY NR.KOLUMNY OBSZARY 	<p>⋮ Więcej funkcji</p> <ul style="list-style-type: none"> 📊 Statystyczne 🏗️ Inżynierskie 📁 Modułowe 📄 Informacyjne <ul style="list-style-type: none"> ARKUSZ ARKUSZE BRĄK CZY.BŁĄD CZY.BRĄK CZY.FORMUŁA 📄 Zgodność 🌐 Sieć Web

Nazwy w formułach

Karta *Formuły* zawiera szereg ciekawych narzędzi do wstawiania i sprawdzania formuł. Wiele z nich ma często zaawansowany charakter, wykraczający nieco poza zakres tej książki, ale warto zapoznać się choćby z kilkoma z nich, aby skuteczniej pracować w Excelu. Zacznijmy od prezentacji użytecznej możliwości, jaką jest nazywanie komórek. Po co to robimy? Z oczywistego powodu: tworząc formuły w Excelu, łatwo się pogubić, gdyż nie są one tak intuicyjne w użyciu jak na przykład mechanizmy edycji tekstu w Wordzie. Zwłaszcza sposób adresowania komórek za pomocą ich współrzędnych na pewno jest daleki od czytelności. Co komu powie oznaczenie \$A\$3 dla komórki, w której wpisujemy na przykład kurs dolara? Czy nie łatwiej byłoby napisać KursDolara i używać tej nazwy w formułach? Na szczęście okazuje się, że Excel w bardzo prosty sposób obsługuje oznaczanie komórek (lub nawet zakresów komórek) za pomocą nazw użytkownika. Wystarczy kliknąć komórkę i użyć polecenia *Definiuj nazwę* dostępnego na karcie *Formuły* w grupie *Nazwy zdefiniowane* (rysunek 12.11).

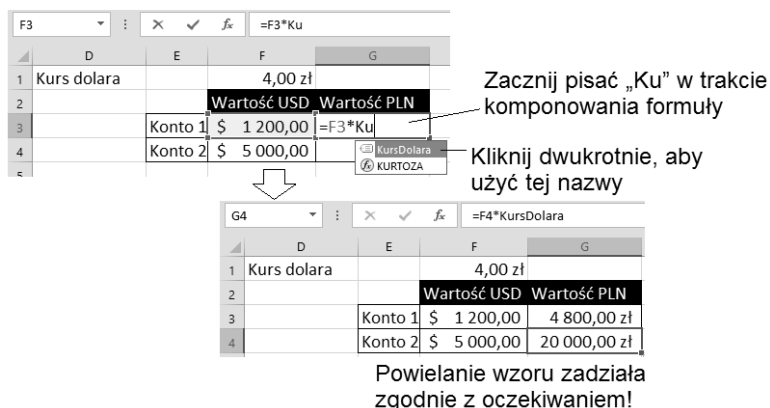
Rysunek 12.11. Tworzenie nazwy zdefiniowanej w Excelu

W przykładzie pokazanym na rysunku 12.11 komórka *F1* zawierająca kurs dolara została nazwana... *KursDolara*. Prawda, że to czytelne? Aby się przekonać, że dla danej komórki jest zdefiniowana nazwa (etykieta zastępcza), kliknij ją — Excel wyświetli jej nazwę w polu adresowym.

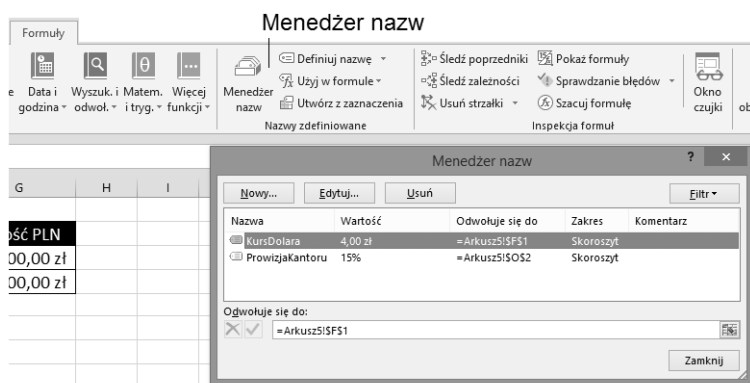
Jak można użyć nazwy w formule? Nic prostszego, zamiast *F1* wystarczy wpisać *KursDolara* — wpisać lub wybrać z listy, gdyż Excel podsuwa listę dostępnych nazw (rysunek 12.12).

W dużych arkuszach, nawet po zdefiniowaniu kilku nazw, które ułatwiają pracę z formułami, można nad nimi stracić kontrolę. Warto wówczas skorzystać z menedżera nazw, który pozwala zarządzać zdefiniowanymi nazwami — zmieniać je lub w ogóle usuwać z arkusza (rysunek 12.13).

Rysunek 12.12.
Używanie nazwy
zdefiniowanej
w Excelu

Rysunek 12.13.
Menedżer nazw
w Excelu

Sprawdź zdefiniowane nazwy, ich wartości i lokalizację

Spójność formuł

Poznane możliwości nadawania komórkom czytelnych nazw nie wyczerpują ułatwień Excela w zakresie tworzenia zrozumiałych formuł. Wyobraźmy sobie, że nasz arkusz zawiera kilkadziesiąt formuł, które używają wzajemnie swoich wyników częściowych do budowania kolejnych rezultatów. Sieć powiązań może okazać się bardzo skomplikowana i nietrudno się w niej pogubić, na przykład budując zapętłone formuły (akurat takie sytuacje Excel kontroluje na bieżąco) lub wstawiając do formuł błędne zależności.

Aby ułatwić kontrolę spójności formuł, Excel proponuje dodatkowe funkcje dostępne w grupie *Inspekcja formuł*. Oto one:

- ♦ wizualizacja powiązań pomiędzy formułami (komórkami) za pomocą symbolicznych strzałek (☞ Śledź zależności) — rysunek 12.14;

Wskazówka

W celu wyświetlenia zależności pomiędzy komórkami kliknij komórkę, która Cię interesuje, i naciśnij przycisk ☞ Śledź zależności. Excel sprawdzi i pokaże zależności w formie strzałek — od razu będzie widoczne, gdzie w arkuszu jest używana dana wartość.

Rysunek 12.14.

Śledzenie zależności w formułach Excela

	A	B	C	D
1	Kurs	1EUR=	5 zł	
2	Komis samochodowy "Dziupla" S.C.			
3	Marka	Cena EUR	Cena PLN	Wartość ryzyka kursowego
4	Opel Astra	€ 13 000,00	65 000,00 zł	
5	Renault Koleos	€ 17 500,00	87 500,00 zł	3 250,00
6	Opel Mokka	€ 16 000,00	80 000,00 zł	
7				
8	Ryzyko kursowe:	5%		
9	Wartość ryzyka			

- ♦ wyświetlanie (na życzenie) formuł wprost w arkuszu (przycisk Pokaż formuły) — rysunek 12.15.

Rysunek 12.15.

Wyświetlanie formuł w arkuszu Excela

	A	B	C	D	E
1	Kurs	1EUR=	5		
2	Komis samochodowy "Dziupla" S.C.				
3	Marka	Cena EUR	Cena PLN	Wartość ryzyka kursowego	
4	Opel Astra	13000	=B4*\$C\$1		
5	Renault Koleos	17500	=B5*\$C\$1	=B4*RyzykoKursowe*C1	
6	Opel Mokka	16000	=B6*\$C\$1		
7					
8	Ryzyko kursowe:	0,05			

Skorowidz

A

A4 (format), 230
ACCDB, *Patrz* format zapisu Access
Access, 361
Adobe, *Patrz* PDF
akapit, 61, 104
    odstęp, 64
    wyrównanie, 62
Akapit (grupa), 64
aktualizacja spisu, 117
Alt, 60
animacja w prezentacji PowerPoint, 283
Apple ID, 162
arkusz kalkulacyjny, 167
    obliczenia automatyczne, 191
autodopasowanie komórek tabeli, 99
autokorekta, 52
automatyczne formatowanie komórek
    w arkuszu, 185
Autonumerowanie (typ danych Access), 369, 377

B

Backspace, 60
baza kontaktów Outlook, 337
baza programu Outlook, 351
    oczyszczanie, 354
bazy danych, 361
Box, *Patrz* wersja pudełkowa

C

Caps Lock, 60
chmura, 10, 16
Clipart (grafika), 127
cloud, *Patrz* chmura
cofnięcie czynności edycyjnej, 71

Creative Commons (licencja), 127
Ctrl (klawisz), 105
czcionka
    formatowanie, 69
    wielkość, 77
    zmiana rodzaju, 77
    zmiana stylu, 77
    znaki diakrytyczne, 80
czcionki w pakiecie Office, 75
czyszczenie formatowania, 70, 73, 276

D

definiowanie nazwy komórki w Excelu, 202
Del (klawisz), 60
Deweloper (wstążka), 242
DOC, *Patrz* format zapisu Word
DOCX, *Patrz* format zapisu Word
dokument
    sekcja, 110
    zamykanie, 42
domyślny program poczty elektronicznej, 25
DOTX, *Patrz* szablon Worda
drukowanie
    dokumenty tekstowe, 55
    drukowanie arkusza kalkulacyjnego
        kondensowanie wydruku, 227
    drukowanie arkusza kalkulacyjnego, 227
    dzielenie notesów OneNote, 300
    dzielenie wyrazów, 67

E

edytor równań matematycznych, 141
efekt kurtyny, 260
EML, 355
End (klawisz), 105
Enter (klawisz), 59, 60, 104

Equation 3.0, 147
 etykiety, *Patrz* szablon Worda
 Excel
     regulacja marginesów, 227
     jako baza danych, 211
 Exchange (serwer), 327

F

filtrowanie danych w tabeli Excela, 214
 formanty w arkuszu Excela, 243
 format walutowy w Excelu, 190
 format zapisu
     Access, 363
     Excel, 170
     OneNote, 300
     PowerPoint, 266
     Word 2003, 44
     Word, 40, 44
 formatowanie danych w arkuszu, 175
 formatowanie tekstów, 59
 formatowanie warunkowe, 208
 formularz (Access), 373
 formuła Excela, 191, 192
     edycja, 199
     powielanie, 193
 formuły logiczne, 205
     funkcja warunkowa, 205
 funkcje Excela, 200
 funkcje matematyczne w formułach, 197

G

grafika
     rysowanie w Wordzie, 130
     w dokumencie, 125
 grubość linii obiektu graficznego, 133
 grupa, *Patrz* Wstążka

H

harmonogram spłaty kredytu bankowego, 252
 hasło do otwierania dokumentu, 388
 hasło skorowidza, 120
 Home (klawisz), 105

I

indeks, *Patrz* skorowidze
 indeks (efekt czcionki), 70
 InfoPath, 402
 Insert (klawisz), 60
 interlinia, 65, 275
 iWork, 10

K

kalendarz VAT, *Patrz* szablon Worda
 kalendarz w Outlook, 341
     widoki, 346
 karta, *Patrz* Wstążka
 klawisze edytorskie, 60
 klucz aktywacyjny, 25
 klucz obcy, *Patrz* referencja w tabeli Access
 klucz tabeli Access, 368
 kolor czcionki, 70
 komentarz w tekście, *Patrz* tryb recenzji
 komórka, 169, 175
     dopasowywanie pomiędzy kolumnami, 186
     formatowanie, 179, 253
     niedopasowanie zawartości, 186
     selektywne kasowanie zawartości, 184
     zaznaczanie, 178
 konferencja internetowa, 259
 kontener notatki, 304, *Patrz* notatka
     edycja zaawansowana, 309
     operacje, 308
     sygnatury czasowe, 309
 konto Microsoft, 19, 22
 konwersja na format DOCX, 141
 kopiowanie, *Patrz* schowek Windows
 kopiowanie i wklejanie w Excelu, 240
 korekta ortograficzna, *Patrz* słowniki językowe
 korespondencja seryjna, 149
     tryby pracy, 150
 krotka, *Patrz* rekord
 kształty graficzne w edytorze graficznym Office, 131
 kursywa, *Patrz* pochylenie tekstu
 kwierenda, 379

L

LaTeX, 31
 legenda wykresu, 221
 liniatura (styl strony OneNotes), 307
 linie siatki, 97
     w Excelu, 231
     wyłączanie (Excel), 173
 list seryjny, źródło danych adresowych, 151
 lista numerowana i punktowana, 68
 lista wielopoziomowa, 69
 Lotus Organizer, 293

M

makro
     kod VBA, 241
     w Excelu, 235

malarz formatów, 73
 MBOX, 355
 Microsoft Access, 151
 Microsoft Office
   porównanie wersji, 16
 Microsoft Office for Mac, 21
 miękki Enter, 61
 mind map, 293
 minipasek narzędzi, 37
 MLK, 18, *Patrz też* Media License Kit

N

nagłówek, 113
   poziom, 113
 nagłówek
   Excel, 231
   tabeli Excela, 186
   Word, 103, 107
 Nagłówek 1 (styl), 84
 nagłówki i stopki w Excelu, 231
 Normal (plik), 86
 notatka, 295, 307, 308
   przeniesienie, 308
   usunięcie, 308
 notatka boczna, *Patrz* notatka niezaszeregowana
 notatka niezaszeregowana, 321
 notes
   prywatny, 300
   rozbudowa, 304
   sekcja, 295
   strona, 295
   styl strony, 307
   współdzielony, 300
 notes, 299
 Num Lock, 60
 numer strony (wstawianie do dokumentu
   Worda), 103
 numeracja, 310
 numerowanie nagłówków w Wordzie, 113
 numerowanie stron w Wordzie, 112, 157

O

obiekt graficzny, 135
   grupowanie, 136
   przesłanie, 135
 ochrona komórek Excela, 392
   blokada komórek, 394
 ochrona skoroszytu Excela, 394
 odsetki od lokaty bankowej w Excelu, 251
 odstępy między znakami, 77, 275
 odsyłacze, 113, 118
   Word, 118

odsyłacze internetowe, 90
 OEM, 18
 okienko nawigacji (Access), 363
 okno nawigacji, 123
 ONE, *Patrz* format zapisu OneNote
 OneDrive, 10, 162
 OneNote, 293
 opcje wstążki, 295
 operatory w formułach arkusza kalkulacyjnego, 196
 OS X, 16
 osadzanie obiektów w dokumencie, 91
 otwieranie dokumentu, 42, 170, 171
   skrót, 171
 Outlook, 327
   etykiety kategorii wiadomości e-mail, 333
   flagi monitorujące, 333
   import i eksport poczty, 355
   konfiguracja poczty e-mail, 329
   opcje, 356

P

Pakiet zgodności formatu plików pakietu
   Microsoft Office, 45
 pakiety językowe Office, 397
 papeteria, *Patrz* szablon Worda
 pasek formuły w arkuszu kalkulacyjnym, 176
 pasek stanu, 35
 pasek Szybki dostęp, 38
 PDF, 74
 PKC 18, *Patrz też* Product Key Card
 pochylenie tekstu, 69
 początek zdania pisany wielką literą, 52
 Poczta usługi Windows Live, 25
 podgląd wydruku, 230, 231
 podkreślenie tekstu, 69
 podstrony notesu, 304
 podwieszony akapit, 63
 podział długiego dokumentu na pliki, 157
 podział dokumentu Worda na strony, 104
 podział strony, 105
 pogrubianie tekstu, 69
 pokaz slajdów, 263, 264
 pokazywanie formuł na arkuszu, 204
 pola aktywne w Wordzie, 90
 pole
   korespondencji seryjnej, 152
   numer strony, 108
   tabeli Access, 367
   tekstowe, 137
   Worda, 104, 122, 158
 polecenie, *Patrz* Wstążka
 POP3, 329
 post-it, 296

PowerPoint, 259
 animacja, 283
 dokładanie nowego slajdu, 270
 dokładanie nowych elementów slajdu, 278
 kasowanie slajdu, 270
 szablony stron, 271
 widoki na prezentację, 263
 PowerPoint Viewer, 267
 PPT, *Patrz* format zapisu PowerPoint
 PPTX, *Patrz* format zapisu PowerPoint
 praca zespołowa, 157, 216
 prezentacja multimedialna, 259
 przekreślenie tekstu, 69
 przeszukiwanie notatników OneNote, 321
 przypisy, 113, 118
 PST, 329, *Patrz* baza programu Outlook, foldery
 plików danych Outlook
 Publisher, 11, 400
 punktory, 68
 w notatkach, 310

R

raport (Access), 381
 RD, *Patrz* pole Worda
 recenzja dokumentu, *Patrz* tryb recenzji
 referencja w tabeli Access, 371
 rekord, 367
 relacje bazodanowe, 367, 369
 wizualizacja, 377
 rozpoznawanie tekstu w obrazach OneNote, 323
 równania matematyczne, 141
 wielkość w dokumencie, 146
 wzorce, 145

S

scalanie
 danych i wzorca, *Patrz* korespondencja
 seryjna
 komórek Excela, 186
 komórek tabeli, 98
 schowek Windows, 71, 72, 125
 sekcja dokumentu, 110
 Worda, 109
 Shift (klawisz), 60
 skalowanie dokumentu, 53
 składki ZUS w Excelu, 249
 skok na
 koniec dokumentu, 105
 początek dokumentu, 105
 skoroszyt współdzielony, 216
 skoroszyt z obsługą makr, 247

skorowidze, 120
 hasło podrzędne, 122
 oznaczanie hasła, 122
 skróty klawiszowe do zarządzania dokumentami, 171
 skróty klawiszowe Microsoft Office, 39
 slajd, 259
 animacja, 285
 pokaz, 259
 stopka, 282
 tekstura, 272
 tło, 272
 słowniki językowe, 81
 smartfon, 341
 SMS (funkcje Outlook), 340
 SMTP, 330
 sortowanie slajdów (widok PowerPoint), 270
 sortowanie tabeli Excela, 212
 spacja nierozdzielająca, 67
 spis treści, 113
 generowanie, 116
 SQL, *Patrz* kwerenda
 stopka
 Excel, 231
 PowerPoint, 282
 Word, 103, 107
 strzałki (grafika), 134
 styl kreskowania obiektu graficznego, 134
 style komórek Excela, 180
 symbole, 79, 145
 symulowanie spłaty kredytu, 254
 system pomocy online, 50
 szablon Worda, 87
 szablon listu, *Patrz* korespondencja seryjna

T

Tab (klawisz), 60
 tabela, *Patrz* arkusz Excela
 tabele, 93
 Access, 367
 linie siatki, 97
 OneNote, 313
 styl obramowania, 93
 wzorce tabel w Wordzie, 96
 zaznaczanie komórek, 97
 tabele wielostronicowe, 102
 tag, *Patrz* znaczniki
 tekst, cień, 275
 tryb
 gazetowy, *Patrz* tryb wielokolumnowy
 pokazu dokumentu PowerPoint, 267
 recenzji, 159
 wielokolumnowy, 101

U

udostępnianie dokumentu przez OneDrive, 301, 302
udostępnianie notesu, 298, 299, 323
układ czytania, *Patrz* widok pełnoekranowy
układ wielokolumnowy, 93
układ wydruku, 53
ukryte karty w Microsoft Office, 37
ustawienia strony, 56, 230, 231

V

VBA, *Patrz* Visual Basic for Applications
Visual Basic for Applications, 236
VPN, 345

W

wcięcie akapitu, 62
WebEx, *Patrz* konferencja internetowa
wersja pudełkowa, 18
widok
dokumentu Worda, 36
pełnoekranowy, 35
prezentera, 266
więcej opcji (przycisk), 64, *Patrz* Wstążka
wklejanie, *Patrz* Schowek Windows
właściwości drukarki, 57
Word
mapa aplikacji, 51
menu systemowe, 34
współrzędne
bezwzględne, 194
komórki, 192
względne, 194
Wstążka, 35, 48
grupa, 34, 35
ukryte karty, 37
więcej opcji (przycisk), 35
wycinanie, *Patrz* Schowek Windows
wykresy w Excelu, 219
modyfikacja, 225
wyrównanie akapitu, 62
wyróżnianie tekstu, 69, 70
wyszukiwanie i zamiana tekstu, 106
wyświetlania błędów podczas pisania, 52
wzorzec faktury VAT, *Patrz* szablon Worda
wzorzec listu seryjnego, 149
wzorzec slajdu, 279
wzór matrycowy, 195

X

XE, *Patrz* pole Worda
XLS, *Patrz* format zapisu Excel
XLSM, *Patrz* skoroszyt z obsługą makr
XLSX, *Patrz* format zapisu Excel

Z

zabezpieczanie dokumentów, 164, 323, 387
zabezpieczanie hasłem
bazy Access, 395
dokumenty, 387
notesy OneNote, 390
zadanie w programie Outlook, 347
zadanie cykliczne, 349
zakładka w dokumencie, 119
zamykanie aktywnego dokumentu, 42
skrót, 171
zaokrąglenie wartości w komórkach arkusza, 182
zapis
dziesiętny, 182
procentowy, 181
walutowy, 181
zapisywanie dokumentu, 42
skrót, 171
zawijanie komórek Excela, 187
zaznaczanie komórek w arkuszu kalkulacyjnym, 178
zdarzenie cykliczne, 345
zdarzenie kalendarzowe, 342
ziarnistość obrazu, 139
znaczniki
notatek, 317
wiadomości e-mail, 333
znaki
diakrytyczne, 80
niedrukowalne, 60
nowego wiersza w komórce Excela, 178
nowego wiersza, 61
podziału sekcji, 110
podziału strony, 109
Zoom, *Patrz* skalowanie dokumentu
zrzut ekranu, 126, 311

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

MS Office 2016

Ciąkiem nowy pakiet biurowy

Microsoft Office to najbardziej znana na świecie rodzina programów przeznaczonych do prac biurowych. Pozwalają tworzyć i edytować dokumenty tekstowe, wykonywać obliczenia, przygotowywać prezentacje i przekazywać je za pośrednictwem poczty e-mail. Wiemy, znamy i od lat stosujemy. Lecz dziś, gdy świat się kurczy, masowo korzystając z sieci jako kolejnego, najważniejszego może narzędzia pracy, zwykłe oprogramowanie biurowe to za mało. Potrzeba czegoś więcej. Czegoś, co pozwoli uwspólniać dane w chmurze i docierać do nich z różnych urządzeń. Nie tylko z komputera – także za pośrednictwem tabletu czy smartfona. Czegoś, co zapewni równoległą pracę wielu użytkowników na jednym dokumencie. Czegoś, co da możliwość łatwego kreowania podstawowych baz danych, również osobom bez wykształcenia informatycznego. Programów, których można używać bez instalacji pakietu Office, w doskonałych wersjach online (przeglądarkowych), zintegrowanych z chmurą OneDrive.

Wszystkie te wyzwania podejmuje MS Office 2016 oraz jego abonamentowa wersja – Office 365. Dostępne są one zarówno dla komputerów z systemem Windows, jak i sprzętu firmy Apple z OS X. Co więcej, działają także świetnie na urządzeniach mobilnych. Niniejsza książka stanowi kompletny przewodnik po pakiecie programów najnowszego MS Office. Skonstruowana została w sposób umożliwiający korzystanie z niej zarówno osobie, która będzie pracować jedynie z podstawowymi funkcjami MS Office, jak i zaawansowanym użytkownikom, decydującym się na tworzenie prezentacji, baz danych lub notesów multimedialnych. Autor omawia temat krok po kroku: od zagadnień związanych z wyborem i instalacją pakietu, przez najnowsze wersje Worda, Excela i PowerPointa oraz wciąż niedoceniany świetny program do notatek – OneNote, aż po Outlook, znakomity program pocztowy z funkcją organizatora, i Access, który pozwala tworzyć zaawansowane bazy danych dostawnie w kwadrans.

UWAGA! Opisom funkcji każdego z narzędzi towarzyszą liczne ćwiczenia praktyczne, które pozwalają natychmiast wypróbować i utrwalić zdobytą wiedzę.

sięgnij po **WIĘCEJ**

KOD KORZYŚCI

Helion

35742 numer katalogowy

księgarnia Internetowa

<http://helion.pl>

zamówienia telefoniczne

0 801 339900

0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:

- <http://helion.pl/promocje>
- Książki najchętniej czytane:
- <http://helion.pl/bestsellery>
- Zamów informacje o nowościach:
- <http://helion.pl/nowosci>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

ISBN 978-83-283-1744-4

9 788328 317444

Informatyka w najlepszym wydaniu

cena: 59,00 zł